

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Տարեկա 712 . . . Թր.
Վեցամսեայ 6 «

ԱՐՏԱՍՍԱԶՄԱՆ

Երկու քիւ մէկ ծրարով
Տարեկան . . . 14 Թր.

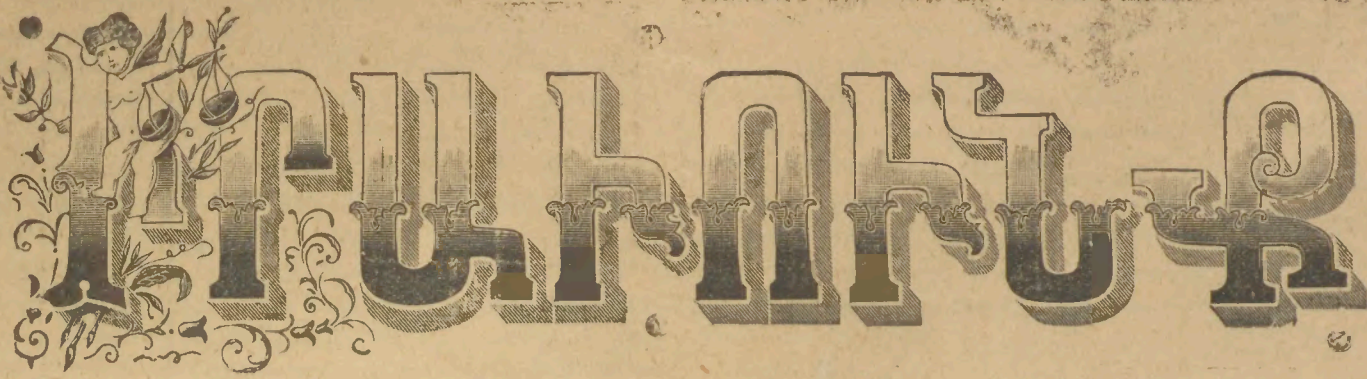
Վեցամսեայ . . . 7 «

ԱՍԵՐԻԱՆ

Տարեկան 2. 60 Տօլար
Վեցամսեայ 1. 50 «

ԿԱՆԻՆԻԿ

Ծանոցման տողը
20 տանքիւ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

ՀԱՍՑԷ

Rédaction du journal

„Ira vounk“

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на ВѢСТНИКЪ

Иравунк“

ВАРНА

Գրութիւնք եւ չիւ
տրոշիր

264:38

Քաղաքէս քսան օրի չափ բա-
ցակայութեան հետեանք թեր-
թիս վարչական և յարաբերա-
կան ինչ ինչ գործերը առկալի-
մնացած էին, այժմ կը յայտա-
բարեմ թէ այլևս վերադար-
ձած ըլլալով, այսօրուքն սկըս-
եալ հետզհետէ պիտի գործադ-
րենք ինչ օր պահանջուած կամ
առաջարկուած էր մեզ:

Այս առթիւ աւելորդ չեմ հա-
մարեր յիշեցնել խոստումները
այն անձերուն, որոնք վստա-
հացուցած էին զիս մինչև վե-
րադարձս իրենց յանձնառու-
թիւնները կատարել:

Յ. Գուրպէթեան

ՕՐՈՒԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ

Վերջին քանի մը շարժմե-
րու մէջ, հայրենական խնդրոյն
տեսակէտով, հայ մտքերը զբա-
ղեցնող և այժմէութիւն ունե-
ցող երկու գլխաւոր հարցեր կան
հրապարակի վրայ:

1. «Ասանոյ բարձունքը ապա-
տանող խումբ մը հայ ք. շե-
րու ներկայ գործունէութեան
հետեանք ինչ կրնայ ըլլալ» կը
հարցնէ ամէն հայ:

2. «Հայ յեղափոխականաց միու-
թեան համար առաջարկուած
համաժողովին (գօնկրէս) պիտի
մասնակցին բոլոր կուսակցու-
թիւնները»:

Այս հետաքրքրական երկու
հարցերուն պիտի փորձեմ պա-
տասխանել առանց կարեւորու-
թիւն տալու որ ոմանք զիս յո-
ռետես կոչեն:

Սասնոյ ներկայ շարժումը իր
պարզ ձևին մէջ նկատողութեան
առնելով, հեռի է ուրախաւթ
արդիւնք մը տալու յոյսը մեզ
ներշնչելէ, Խումբ մը հայ յե-
ղափոխականներ, որոնց միացած
քիչ թիւով հայ գիւղացիներ,
չեն կարող ոչ զիրենք պաշարող
բիւրուար քիւրտ և թիւրք զօր-
քերուն ու խուժանին գիւմադ-
րել երկար ատեն և ոչ այդ
գաւառին բաղդը վճռող եւրոպա-

կան ազդու միջամտութեան մը
ազդակն ըլլալ. որովհետեւ կարե-
ւոր ուժ մը չեն ներկայացներ,
որ կարող ըլլայ պետութեանց
միջամտութիւնը հրաւիրելու և
թիւրք կառավարութիւնը սար-
սափեցնելու: Պատմութեան մէջ
երբէք չէ տեսնուած որ 80—100
հոգի զէնքի դիմած ըլլալուն
պատճառաւ երկրի մը ինքնալի-
րութիւն կամ բանսորդութիւն
տրուի:

Կոտորածի մը առջևն առնե-
լու նպատակաւ, Պօլսոյ Պատրիար-
քին միջամտութեամբ, հայ խում-
բին հետ սկսուած բանակցու-
թիւնը կրնայ յանդիլ առ առա-
ւելն այն արդիւնքին որ խումբը
առանց անձնատուր ըլլալու
թիւրքական սահմանէն դուրս ել-
լէ. բայց այս պարագային մէջ
ալ թուղթի վրայ կամ բերանա-
ցի տրուելիք եր. չխաւսորութիւն-
ները անբաւական պիտի ըլլան
Սասնոյ և Մշոյ դաշտի հայ գիւ-
ղացիներուն կեանքը ու ինչքը
ապահովելու:

Անկարեւոր ուժով ձեռնարկուած
գործողութեան մը այս բացա-
տական արդիւնքը կանխատեսե-
լու համար մարդարէ. ըլլալ
պէտք չէր. անցեալին մէջ եղած
դառն փորձերը լաւ դաս մը
եղած էին մեր էն ապագային
յեղափոխականներուն: Այս տե-
սակէտով կարծեմ կարդալ Հին
Հնչակեաններու «Հնչակ» թերթին
վերջին թիւի առաջնորդողէն գո-
նէ սա առիթը:

Ձիւնորական գրութիւն ժողովրդի
մէջ և սեմնել ամեն նախապատրաս-
տութիւն թէ՛ զինային, թէ՛ հազար-
գակցական և թէ՛ կազմակերպու-
թեան ճիւղերի ներքին յարաբերու-
թիւնների կանոնաւոր մշակման՝ մի
կողմից և միւս կողմից՝ բնաւ չը
վատնել ոյժերը մանր մուկն րնդհան-
րութիւնը քիւրդերի կամ թիւրք ոս-
տիկաների նկատման, տեղական փոքրիկ
որքան էլ ըստ ինքեան քաջարի,
բայց գործի ընդհանուր ընթացքի հը-
կատմամբ անշնչակ, անօգուտ,
այլ և գուցէ վնասակար և ուժառ-
պատ կոխելով ահա ընդհանուր
խօսքով նոր աւելիւն:

Մի կողմ պէտք է թողնել յեղափո-
խական թմբկահարութիւնը՝ ինչի
ստպատակային իմբականքով, ինչի
տեղական խմբերի իրար անցումներով

ինչի ամեն տեսակի ֆրադարանու-
թեամբ, իրողտանքներով ու սպառ-
նալիքներով յեղափոխական մասու-
րում: Այդ ընթացքը միշտ, սկզբից
ի վեր, եղել է անտեղի և փաստա-
կար, իսկ այժմ, աւելի քան երբ
և է: Մի կ'սմ պէտք է թողնել ան-
ժամանակածեղ և անհիմն, որ-
պէս և յեղափոխական միտքը: զոր
տեղը գրադեցնող անգործնական և
անիրագործելի հարցերը:

Իրականութիւն—ահա՛ գործունէու-
թեան հողը: Թիւրքիայի ներսն ու
չուրջը կատարող գէպերի ու շար-
ժումների որոշ ընթացքը և դրա հետ
միասին թիւրքիայի վերաբերութեամբ
եղած եւրոպական քաղաքականու-
թեան որոշ պայմանները—ահա՛ այն
րօպէները, երբ թիւրքահայ ապս-
տամբութեան ժամն էլ կարող է հն-
չել. մի ժամ սակայն, որի համար
պէտք է, անհրաժեշտ է ամենից ա-
ռաջ պատրաստուել, գործնալ պատ-
րաստել և միշտ պարաստել, ա-
ռանց փութեւնալութեան, բայց ամ-
բողջ ժրջանութեամբ, առանց աղ-
մուկի, բայց և համարձակութեամբ
առանց դեգրման բայց և շրջանցի-
ցողութեամբ:

Հայ յեղափոխական ուժերու
միացման նպատակաւ առաջարկ-
կուած Համաժողովին կուսակցու-
թիւններու ամբողջին մասնակ-
ցութիւնը ժողովուրդը հետաքր-
քող կարեւոր հարցերէ մին է:

Այս հարցի մասին ծանօթ խմ-
բակներու հրապարակաւ յայտնած
կարծիքները ցարդ լաւ տպաւո-
րութիւն չեն ձգած ընդհանուրի
վրայ: Կուսակցութիւնները միա-
ցընելու ոչնոր գաղափարը Հա-
մաժողովով մը գործնական հողի
վրայ դնելու նպատակաւ՝ Միու-
թեանական կազմակերպութեան
ներկայ ջանքերը եթէ խոչնդոտ-
ներու կը հադիւպին մեզ բնաւ
զարմանալի չէ:

Այսօր գոյութիւն ունեցող հայ
յեղ. կուսակցութիւններէ գէթ
երկուքին գլխաւոր գերակատար-
ները իրենց որոշ պատճառները
ունին Համաժողովին չներկայա-
նալու պատճառներ զորս չեն կը-
նար ճակատաբաց իրենք հրապա-
րակ դնել:

Կարծեմ մինչև ցարդ յայտնուե-
ցաւ թէ ո՞ր կուսակցութիւններու
կը պատկանին առաջարկուած
Համաժողովին խոչնդոտ յարու-
ցանքները:

Նախ Դաշնակցականները միտք-
հետեւ ատեն պնդէս կը համո-
զեն իրենց հետեւողները ու
հաւատալ կը ձեռնեն, թէ մօտ
ապագայի մէջ բոլոր յեղ. կազ-
մակերպութիւնները պիտի տար-
բաւոժուին ու գան Դաշնակցու-
թեան մէջ ձուլուելու, ուստի այլ-
ևս ինչ հարկ կայ միութեան հա-
մար սեղանի մը շուրջ երթալ
համախմբուելու, որ զոհադու-
թիւններ կամ զիջումներ ընել
հարկ պիտի ըլլայ: Մանաւանդ
այդ գերակատարները սոսկում
կը զգան երբ մտաբերեն թէ Մի-
ութիւնը մաքրագործումի պայ-
մաններով կրնայ սկսիլ մաքրա-
գործում որ կրնայ զիրենք իրենց
աթոռներէն զրկել:

Երկրորդ Հին Հնչակեաններու
գլխաւոր գերակատարները, կը
կարծենք թէ պիտի հակառակին.
Համաժողովին. որովհետեւ հոն
վտանգ կը տեսնեն իրենց պաշ-
տած ընկերվարութեան համար:
Այդ մարդիկը հայ ըլլալէ աւելի
ընկերվարական ըլլալով, համո-
զուած են թէ հրաւիրուած Համա-
ժողովին մասնակցող ներկայացու-
ցիչներուն ստուար մեծամասնու-
նութիւնը պիտի հակառակի ըն-
կերվարական ուղղութեան, որով
ջուրը պիտի իյնայ իրենց փայ-
փոյած ու պ. շտել ձեռքուցած
ծրագիրը:

Ահա այս նկատումներով է որ
միութեանականներուն գէ՛մ խոչն-
գոտներ կը յարուցանեն, և Հա-
մաժողովը վիժեցնել կը փորձեն:
Բայց ինչ որ ալ ըլլայ այդպիսի
յեթին մտքերով պոռչտացողնե-
րու ջանքը, կը կարծենք թէ
Միութեանականներու ձեռնարկը
առաւել կամ նուազ օգտակար
արդիւնքի մը պիտի հասնի և
հայ ժողովուրդը անգամ մըն ալ
պիտի ճանչնայ իր գործիչներուն
նկարագիրը:

ԾԱԹՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

[illegible]

գետ ինչ՝ պիտի ընեն՝ ծովակալ Սթրիտ-լովի՝ որ Սեւ ծովուն առասպալան տոր-միդին հրամանատարն էր եւ Մակարո-ֆի յաջորդ նշանակուեցաւ՝ Բորիժ Ար-թուր հասնելէն առաջ։

Ճարտին՝ Բորէական լանդակն ալ յառաջ կը խաղայ դանդաղօրէն մտա, զիր է նալու գետը անցնիլ։ Ռուսները ամին լանդակին պիտի ընին գետին աջակող-մեան եզերքը պաշտպանելու եւ ճա-րտնցիները ետ մղելու համար, Պիտի յաջորդին՝ արգեօք, ճամաքի վրայ Ռուս-ներէն շատ աւելի կ'սպասուի քան ինչ որ կարողացան ծովով վրայ ցուց-նելու։

Մայրաքաղաքն Սթեփակըն արեւմտի խաղը շատ կարեւոր փուլի մը հասած է։ Այնպէս լարուած հետաքրքրու-թիւնով այն կողմը կը նայի Տիսնենք

ՕՐԻՓՆ

ՌՈՒՍՍՅՈՒՄԸ ԿՈՎԿԱՍԻ
Մէջ

Նամակ Ս . Բեդերպուրկեան

Յունիսի օրէնքը ինքնին ազօտ դադափալ մը միայն կուտայ այն քա-ղաքականութեան որ կը ձգտի Հայե-րը ոչնչացնել, այս օրէնքին գործա-դրութեանը հետ կապակցութիւն ու-նեցող գործողութիւնները աւելի թու-նալան, անհամեմատապէս աւելի հա-րատահարական են, այնպէս որ անցեալ դարերու բնաւորական տարեգրքերու ամենատիւր չէրը կը յիշեցունեն մեզ։ Այդ գործողութիւններէն շատերը հեռաւոր գիւղերու եւ անկիւններու մէջ կատարուած ըլլալով՝ անոնց վրայ գրեթէ ցայտը բան մը չիօտուեցաւ։

Անոր ամողջ բեւը ծանրացաւ գիւ-ղական ժողովրդեան վրայ, որ չկրցաւ իր զանգաւը հասցունել իր հեռաւոր եղբայրներուն՝ հակառակ իր սառստիկ փափաքին։

Ո՞վ խօսեցաւ մեզ այն երեցին վրայ, որ ոստիկաններու ձիերէն ոտնակոխ եղած, բազում ջանքով բախուած, եւ զէմքն արեւելուայ, դարձեալ միեւ-նոյն բառը կը կրկնէր, «չեմ ստորագրել, չեմ ստորագրել»։

Կամ թէ ո՞վ մեզ պատմեց այն դժ-բաղքներուն շարժարտներին, որոնք, ոչխարանման, խարաղանի հարուածնե-րու տակ, մէկ պիւղէ միւսը կը քաշ-քշուէին անպարտ տեղը, կ'անար-գուէին եւ կը գանակոծուէին։

Ո՞վ խօսք մը ըրաւ այն գիւղացիներ-րուն վրայ, որոնց սպառնացած էին փակեալ պահել եւ այնպէս անօթու-թեամբ մեղացնել զանոնք, եւ այս, նոյն իսկ եկեղեցւոյն մէջ կթիւ չուզէին զանձին, ոսկիի եւ արծաթի պահա-րանքն տեղը յայտնիլ»,

Ո՞վ լսեց, վերջապէս, հեծութիւննե-րը՝ լանտերնի մէջ արգելուած կամ աքսորի ճամբան ընծած այն անբախ-նելորդ, որոնց հայերը, երբեմն, ջեր-մառանգութեամբ եւ խանդավառ «քրիս-տոնեայ կայսրի գահին հաստատ մա-լուն համար» կ'աղօթէին Ամենաբար-ձր բնակին։

Ոչ որ խօսեցաւ այս ամէնին համար եւ ոչ մէկ տեղ մը։

Ոչ անապրեանք Շուրեմ՝— եւ այդ մեր պարտաւորութիւնն է,—այս մար-տիրոսապատումին պարզ մէկ էջը։

... Ինչո՞ւն է միշտ մինչեւ իսկ քաղ-ցրութեամբ վարուեցան մեզի հետ, —կը զրէ այս վայրագութեանց զոհե-րն մէկը, — միայն յայտնեցին որ Յանձնախումբի նախագահին հրամանին համեմատ, գիւղերէնը պէտք է չը-տահկաբնակ է ... գիւղը ժողուէին որպէս զի կանոնապէր կարողութիւն անոնց, մեւք հաւատացնէք ստոր եւ նշանակեալ գիւղը գացինք, արգել

գլխերը վրայ հասած էր. 22 գլխերուս երէցները, որոնք ամենն ալ հրաման ընդունած էին, հոն. Գիշերանց տարին աստուծոյ մը մէջ [Գիշերանց Գիշեր, եւ միայն այն ատեն հառկցանք որ ծուղակին մը մէջ բռնուած էինք:

Կէս գիշերին ոստիկանները կառավարչի օգնականին սենեակին առջ տարին մեզ, օգնականը դուրս ելլելով հարցուց «Կուգէ՞ք ստորագրել թուղթը ի՞նչ ոչ, պատասխանե՞ք»: Մեր պատասխանն եղաւ թէ չէինք կրնարք Այն ատեն զինուորականներու դառնալով ըսաւ. «Երեւք, ինչպէս որ ձեզ ըսած էի»: Անմիջապէս չորհարակցեցին եւ խորհրդանի հարստացանքով նորէն աստուծոյ գեցին մեզ:

Սերսը դեռ ծագած չէր կըր բացին դուռը դոր ամբողջ գլխերը կղպած էին, եւ փողոց հանեցին քաղցած ու սառած, ճաշակեցին որ մեր ճիւղերը չգտնուէին տալին մեզ եւ ստիպեցին հետեւան սանդակ հետեւն ելլելով ուր պիտի առաջնորդէին մեզ. ինչու համար եւ ինչպէս. չէինք գիտեր:

Հաղիւ թէ գիւղէն հեռացած էինք, ձիաւոր ոստիկանները, ձիաբերին հրաջանին բռնած, հրամայեցին որ չուտ լալեմք: Մեր մէջէն երկուստեքները կրնային այդ հրամանը գործադրել, լայն ծերերը. . . կ'ընային, եւ յետոյ կը վերականգնէին սանդակ հետեւելու համար. միւս կողմանէ մարտիկ հարստացանքը իրարու կը յայտնէին:

«Դուք չէ՞ք ուզիր Ձարը հրամանին հնազանդել, այնպէս չէ՞. ասա ձեզի համար», կը կրկնէին մեզ զինուորս, մարակը շարահանով: Գետնով հասանք յանկարծ կամուրջին. մուտքը դրեցին եւ հրամայեցին որ գետնն անցնինք. ինչ առիթով սեռաբան Մեր մէջէն երկուքը Մ. . . ի գլխերէնք եւ Տ. . . քիւղերը քիչ մնաց որ խղճեցին հասնել թէ գետնն անցած էինք, մահաւոր Գիշերը, բոլորներն թըլուած, ոտքերը արեւելուայ, փութեցաւ ձամբուն մէջ տեղը աղաղակելով «պայմանե՞ք զիս, եթէ կուգէ՞ք, բայց այդպէս չեմ կրնար քալել», յերանք թէ աչքերս կուշտային եւ չհասնէի խեղճ ձիան արցունքները: Բարբարոսները անողորմաբար պահակօժեցին դաշն, յետոյ ձիու մը վրայ կապեցին եւ նորէն ձամբայ նշանք: Ժամ մը ետքը, արտ մը հասանք, դոր նոր ոտքած էին: Հրամայեցին որ ձամբէն բերթանք այլ արտին մէջէն անցնինք լայն ինչպէս անցնէինք ցեղը մինչեւ ծուռգեցինք կը հասնէին. այնպէս որ չէինք կրնար յառաջանալ:

Այն ատեն ոստիկանները վրանիս յարձակեցան իրենց ձիերով եւ ալ ու ձիա կը զարնէին կրկնելով. «Ահա ձեզի համար, եթէ չէք ստորագրել»: . . . Ի լուրջին աչքերը դրեթէ կուտանք իսկ ձեզ Աւազով որովոր բոլորովն ուսմանով եղած էր:

Դժգոյս ծնունդով եւ չարախուսելով, երեկոյին հասանք եւ . . . գիւղը, ուր զարեմալ աստուծոյ մէջ բնակարկեցին զմեզ: Ձեռն կրնար ըսել թէ գլխերն ինչպէս անողորմեցինք, Գիշերանց ոստիկանները բերկը անողորմ եկան մեզ ըսին. ԼՅէ հասանքինք թուղթերը ստորագրել. Սիւրբիս պիտի աքսորուէինք եւ մենք մէկ քանի հոգի ալ պիտի կախուէին Առաւօտուն երբ մեզ դաւաճապետին օգնականին տարին, կարծեցինք որ ալ պիտի սպաննէին: Օգնականը այնչափ կատաղած էր որ չէինք հաժար ձակէր երեսը նայել: «Երեկ օրուան ձեռն կրած նեղութիւնները խեղճերիդ գլուխնիդ չընենք, այնպէս չէ՞, ըսաւ, աչքերդ կան կարմիր կարած եւ խարաղած ձեռքը, ստանանք այսօր ինչպէս կրկնայ. մինչեւ մէկ եթէ թուղթերը չստորագրե՞ք. ձեռքէն հեռու հրաջանի բռնելը պիտի սառնայ ստանին առջեւը, եւ հաճախարակեցինք ալ պիտի գրեմ որ Հայաստան»

ըր ապստամբած ըլլալով, հրամայեցին իմ կողմանէս որ գանակոծեն զանոնք»։ — «Տէր, ըսաւ Լ. . . գիւղի երէցը, ի՞նչ կրնանք ընել, կը վախճանք, չենք համարձակիր»։

— «Կը վախճանք մի, »պոռաց օգնականները ուժգին հարուածներ տեղացունելով անոր գլխուն եւ դէմքին. . . »

— «Ի՞նչպէս չվախճանք, չարախ մառաջ, Օ . . . գիւղը գողացած էր լսեցի որ Մասնախումբին անդամները արդէն սպաննած էին Ա. . . գիւղի պետը թուղթը ստորադրած ըլլալուն համար»։

— «Ահ, թշուառականներ, սրիկաներ Զարէն չէք վախճար, եւ Մասնախումբէն կը վախճանք, Հիմա պիտի հասնէ՞նք մեզ ձեզ թէ մենք ի՞նչպէս կը պատժենք ապստամբները, Օ՛ն, ոստիկաններ, կապեցէք ասոնք»։

Մեզ կապեցին, սպանալիքներ ըրին եւ մեզ քաջաչեցին։ Եւ դեռ մեզի պէս քանինե՞ր, անթիւ են այնպիսիները։

(Բքօ Արմէնիա)

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

Սօֆիայի Առաջնորդական կարգադիր Մասնախումբը հետեւեալ գրութիւնը ղրկած է Պատրիարքին ժողովոյ անդամներուն եւ թաղականներին։

Ինչպէս յայտնի է, անցեալ տարւոյ Հոկտ. 23 ին պատգամաւորաց ժողովոյ կողմէ ընտրեալ յանձնաժողովս, որ Տ. Վահան վարդապետին ի գործ դրած ախուր դարձուածներուն շնորհիւ երկար ատեն անգործութեան մատնուած էր, անոր Պուլկարեայէն փախուստէն վերջ, Պատր. Մեծ. Ատենապետին կրկնակի եւ արիւղական հրահանգներուն եւ Գեր. Ներսէս եպիսկոպոսի բացարձակ հրամանին համաձայն, Տեղւոյս քահանային նախագահութեան ներքեւ ներկայ տարւոյ սկիզբներէ գործի ձեռնարկած էր։

Անոր ցայս վայր, երբեմն յայտնի չըլլալեաններով մեր գործունէութեան մասին Պուլկարեայեան աղին Թեոֆանոս տեղեկութիւններ հաղորդելով հանդերձ, յաճախ խոհեմութիւն համարած էինք մեր գիտմաններուն ինչպէս նաեւ Սրբ. պատրիարք Հօր յայտաւել ջանքից արդիւնքը չտարածանալով, յուսալով ու՛ր ուրեմն մեր աշխատութիւնները յաջողութեամբ պատկուած անանկ։

Այս միջոցին էր որ, ժողովիս նախագահը, Պօլսէն ստացուած հրահանգի մը համաձայն, տեղւոյս տաճկական Բօմբէնէն առաջն. խնդրին առթիւ զրկուած տեղեկագրին թիւն ու համարը ստանալով, կը զրկէր Սրբ. Պատրիարք հօր ի հետապնդումս, Բայց Նորին Սրբազնութիւն, Բ. Դոնէն ընդունած պատասխանին վրայ՝ կ'իմացնէր թէ զրկուած յիշեալ թիւն ու համարը հին գրութեան մը պատկանելով, Բօմբէնէն մէկ նոր գրութեան կապաստի, անցադիր խնդրոյն որոշում մը տալու համար։

Ասոր վրայ, նախագահ Տէր Հայրը Մասնախումբիս կողմէ տաճկ. պաշտօնատունը կրկին զիմուենը ընելով, ի վերջոյ, աւագ շարքիւ մէջ, Բօմբէնէն կողմէ Ա. Գարուդաղարին միջոցաւ յայտարարուեցաւ թէ, «կատարուած ընտրութեան մասին Բօմբէնէն իր ունեցած կարծիքը, հիմնուած այլ-եւ այլ տեղեկութիւններէն, օգտուած ինքեւ վրայ, ժամանակին Բ. գուստ տեղեկագրած է, եւ սոյն տեղեկագրին թիւն ու համարն ալ ձեզ յանձնուած էր, ալ այնուհետեւ ո՛չ ուրիշ տեղեկագիր ուղղուած է Բ. Դոնէն, եւ ո՛չ ալ

զրկելու հարկ մնայած է։ Տաճկ. Տէրութիւնը իր գիտնադիտական կարծիքը չկրնար վայրկեանէ վայրկեան փոխել։ Ուստի Բ. Դոնն կը մնայ, զրկուած տեղեկագրին վրայ, Ներսէս եպիսկոպոսին անցադիր տալ կամ մերժել»։ — Սոյն աննպաստ պատասխանը որ մեր կողմէ այլ եւս ունէ գիտուած իրաւունքը կը բառնայ, Մարտ 2 թուակիր պաշտօնադրելով հաղորդած ենք թէ՛ Սրբ. Պատրիարք Հօր, եւ թէ՛ Գեր. Ներսէս Սրբազանին։ Հետեւաբար, սոյն անստոյգ վիճակի առաջ, տեսնելով տիրող ընդհ. վիճակի մանաւանդը եւ չկրնալով մեր պաշտօնի պահանջներուն ծառայել, ստիպուած ենք յայտարարելու որ, թուականէս սկսեալ մասնաժողովս դադարէք գործունէութիւնէ, սոյն պարտականութեան կրկին ստանձնումը վերապահելով Ս. Առաջնորդին դաւուստը աւետուելու պարգային։

Այս առթիւ մենք չենք կրնար մեր խորունկ ցաւը ծածկել Տ. Վահան վարդապետին անգուպ կիրքէ մը մղուելով առած քայլին նկատմամբ, որոյ հետեւանքով, Գեր. Ներսէս Սրբազանի անբարկ վարքը յաջ. Տաճկ. կառավարութեան երկրայտ թիւն նիթակուելէ զատ, Պուլկարեայ ցերեցան հայութեան մէջ միտքիւն գոյացնելու սկզբունքն իսկ անհաճոյ կը նկատուի։ — Սրբ. ժամուցանելով զայս առ ի գիտութիւն եւ շնորհակալութիւն յայտնելով մեզ ուղղուած համակրական եւ քաջալիքական արտայայտութեանց նկատմամբ։

Մնամք խորին յարգանքով ի Դիւանէ կարգ. Մասնախմբի Նախագահ Յով. քչ. Մանգալունի Ատենապետ Ա. Քիւչուկեան Ատենապետ Կ. Խօչեան Յանձնակատար . Ս . Սուքիսեան Անգամ թ . Յակոբեան

Թ Ղ Թ Ա Վ Ց Ո Ւ Թ Ի Ն

ԳԱՀԻՐԷ 14 Ապրիլ

«Իրաւունք»ի էջերուն մէջ ստէպ խօսած ենք մեր տեղական խնդիրներուն մասին, ընթերցողները թերեւս յիշեն այս գանգատները զոր կը յայտնէինք քաղաքիս Ազգ. Գալուստեան վարժարանին կիսաւեր վիճակովը վերանորոգելու, առողջապահիկ պայմաններու զլխովին հակընդդէմ եւ յարաճուն հայ մանկուսոյն անբաւական եղող պարագաներուն վրայ, որ նոյն չէնք չենք չափ կիսադարձուն երեսփոխանութիւն մը, անկերպարան քաղաքական ժողով մը եւ եօթնամասուն ձմեռներով բնակաւորուած Ս . Առաջնորդ մը, անպայման անհոգութեան մահադատելին մէջ ամփոփած անոր դարձումը, կարապետ Գալուստեան, հանգուցեալ վանեցի բարեբարին Յարութեան հրաշափառը երկելով, կը սպասէր։

Ուրախութիւն գրեցուած մը ունայն, իմէ կուզէք, Վսեմ. Պօղոս փաշա Նուպարի իր Ազն. որդւոյն Առաքել Պէյի ամուսնութեան առթիւ, Ազգ. վարժարանը՝ ժամանակի պահանջներուն համապատասխան վիճակով մը օժտելու նպատակով նուիրած 1000 ոսկին եւ Առաջնորդ Ալիազեան Սրբազանին դէմ այս օրեր հրապարակի վրայ երեցող զգուհութեան հանրագործութիւնը ձեռք ձեռքի տուած կեան ասպարեզ հրաւիրել այդ երկոց ձեռութիւնները։ Ուրախ եմ հաղորդելով թէ՛ Վսեմ. Տեղւոյն փաշայի բարձր հովա-

նաւորութեան տակ, այժմ ծանօթ ութը աղքատներէ բաղկացեալ մասնախումբ մը հանգանակութեան ձեռնարկած է, որուն արդիւնքը պիտի յատկացուի քաղաքիս կեդրոնական թաղերէն մէկուն մէջ նախ հող մը գրնելու եւ վերջէն անոր վրայ կառուցանելու ընդարձակ եւ օժտուած նոր վարժարանը։ Վսեմ. Պօղոս փաշա Նուպար հաճած է հանգանակելի գումարներուն աւանդապահը ըլլալ։

Մեր կապաճոտ, վարանոտ եւ զգուհ ազգասէրներու հայեցակէտէն գտնելով «մէկ մարդ մը» մէկէն աւելին իսկ, կայ, գոնէ այս գործին մէջ. անհամբեր ենք ուրեմն արդիւնքը տեսնելու։

Այսպէս թէ այնպէս, ընթերցողաց ծանօթ էր Գահիրէի մէջ հայ նուազախմբի մը կազմութիւնը գրկէ՛ երկու տարի առաջ, քայքայաւոր օր մը այդ խումբը երկուքի բաժնելու չարիքը հասուց միոյն «Արաքս» եւ միւսին «Գնար Հայկական» անունը տալով։ Ատենէ մը ի վեր հաշտարար մարմին մը զանոնք վերադարձնելու ջանքեր կընէր. վերջապէս յաջողած է յիշեալ մարմինը իր գերին տէրը ըլլալ, միացնելով երկու մասի բաժնուած 40 բարեմիտ երեսասարդներու այդ գումարը խառնուած «Արաքսեան ազգային նուազախումբ» մակդիրին տակ. գումարը գարունն ալ քաջալիքից զերկնք, ընդունակութիւններն տեղիս ազգերու խառնակոյտին առջեւ ցուցադրելու յատուկ հանդիսարան մը տալով. ամիկա քաղաքէն կէս ժամ հեռի Ռօտ էլ մարաքի գետեզերքը զօսաւար մըն է, ուր Նեղոսի գեղազուարճ կոհակներուն բէկ բէկ ցուածները բնութեան եւ Աստուծոյ սիրահարներուն ժամանցը բանաստեղծական եւ հանգստից կընեն։

Ամառուան այրող եղանակին մէջ հաւարակութեան համար յարմարաբար ժամադրաւարը պիտի ըլլայ հոն, այժմէն իսկ, ամեն կիրակի կէս օրէն վերջ «Արաքս» նուազախումբը իր նորութեամբ լսելի կընէ հայկական զայլիդէնէն զատ իր Քրիստոսի վարդապետ անուանութեամբ եւրոպական ընտրուած կողմերին։ Ասի Սիւրբեան բարիքն էր, ծնող ու տեւական եւրաշխեքով մը Գահիրէի Հայոց ազգային խնամակրութիւնը զրգող եւ գրնահատուող։

Այս ձմեռ հոս բեմի վարտակաւորներու ժամադրաւարը եղաւ. . . այլ եւ այլ կողմերէ հոս հոսան քաջամարտիկ զերաւաններ ու գերաւաններ հիններ։ Փաստը ճշմանի, Պէյի լսաններու անողք մահերէն վերջ, տեղիս հայ թատրոնը մերկացած էր իր վարդապետներէն եւ սուգի մէջ թողած թատերասէր հասարակութիւնը։ Փէլէկեան օրիորդներու եւ Գալիֆեանի միաժամանակ հանդիպումը՝ որչափ ալ արուեստի նախանձոտ մրցորդութեան հետեւանօք, ժողովուրդի մէջ ներքին իրարանցումներու եւ տեղի երեւոյթներու տեղի տուաւ, այսու հանդերձ Օրիորդներու բաժանորդագրութեան չորս ներկայացումները առանց տխուր միջադէպի վայելելէ վերջ, այժմ կը սպասենք Տ. Կ. Գալիֆեանի ի փորձ դրած «Օթելլօ» եւ նոյնպէս, ի նպատակաւ ընթերցարանի արուելիք ներկայացման մը, որուն պէտք ունի այս հաստատութիւնը իր սահմանափակ վիճակէն դուրս գալու համար։

Բանի որ թատրոնի վրայ է իստքս, հարկ կը սեպեմ երկու քառ ալ Տիար Լեւոն Շիշմանեանի մասին ըսել որ կիմանամ թէ քիչ ժամանակէն մտապիւր է Պուլկարեայ միկնի, հոն քանի

մը թատերական ներկայացումներ տալու համար։

Տիար Շիշմանեան թէպէտ պուլկարահայոց համար նոր անուն մը ըլլայ, սակայն զինք բեմին վրայ տեսնողները եւ եզրապահայ թերթերու ընթերցողները շուտով կը ծանօթանան իրեն եւ արուեստին։ Միակեան, Ֆասուլի-ճանեան Պէյի լսանի խումբներուն հետեւեցած իր երկար ատենուան մասնակցութիւնը, սիրահար արուեստաւորի անձը մարմնացուցած է իր վրայ, մասնաւոր կըր նոյն այդ ապրախտ արուեստին սէրը մղած է զինք սոսնակով ընելու այնպիսի ապարէզներ, որոնց մէջ գտնուած է յաճախ լուսագոյն ապագայի հաւատարմներով։ Կարծէ քաջալիքի եւ ձեռնուր ըլլալ իրեն նման արուեստասէրներու որոնց պակասը՝ ակներեւ է այժմեայ հայ բեմին վրայ։

Գիսակ

Թ Ա Տ Ր Ո Ն

ՍՐԱՀ ՍԱՆՏԻՆԷՆԻԷ

1904 Ապրիլ 15 Հինգշաբթի (Լուր) Գիշեր ժամը 9 ին ճիշդ

ՇԻՆԷՆԵՐԻԱՅԱՅՈՒՄ

Նաոէժմա Հոյ Դեր. խմբին կողմէն եւ առաջնորդութեամբ Պ. Վ. Պապուսեանի

Ի ՆՊԱՍՏ

ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԿՍԵՌՈՒ ՎԱՐՃԱՆՆԵՐՈՒ

« ՕՐԵԼԼՈ »

Ողբերգութիւն 3 Արարուած Հիշինակ Վերիամ Շէքերի

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մուշի Պատ. փոխանորդ Տէր Գնէլ Ծ. Վ. եւ ժողովականները Պատրիարքին յիշատակութեամբ բանտէն ազատուելէ ետք, Կ. Պալտոյ Պատրիարքարանը հարկ դատեր է Բաղէշի առաջնորդ Տ. Եղնիկ Ծ. Վ. Գալուստեանը եւ առժամապէս Մուշ զրկել, ուր նա պիտի գործակցի Գնէլ վարդապետի լեռը ապաստանած հայերուն եւ Թուրք կառավարութեան միջեւ բանակցութիւն կատարելու։

— Պայազիտի գաւառակին մէջ բանտարկուած մէկ քանի աղքատ յիններ աղատ եւ անպարտ արձակուել են։

ԲԱՂԷՇԻ մէջ Շողիկեանի տանը պատին մէջ պահուած դրամը գողցող Նիշէ քհնյ. Մանուէլեանը եւ Ապտալ անուն թուրք բօթը ամիս բանտարկուելէ յետոյ, անցեալ օր ասոնց դատաւարութիւնը կատարուած եւ 6 աւական ամիս բանտարկութեան դատապարտուած են։

ԵՐՈՒՍԱԴԱՂԻՄ ի ժառանգաւորաց վարժարանը այս տարի 10 չըջանաւորտներ ունեցած է. ասոնց տեղ ուրիշ նոր աշակերտ

ներ պիտի ընդունուին :

Վեճ : ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Ը 100 բուպ-
լի զրկած է Պոլսոյ Ազգ . Հիւան-
դանոցին , իբր տարեկան նուէր :
ՍԱՂԻՆ Ի Տ . Վաղինակ քահա-
նան ըստ հրամանի Պատրիար-
քաւանին Ռուսչուքէ վերադար-
ձած ըլլալը գրուորապէս տեղե-
կացնելով , Պատրիարքէն խնդ-
րած է որ զինքը ուրիշ տեղ մը
փոխադրեն , որովհետեւ իր հոն
կենալը անհար է եղեր :

Ի՞նչու :

ՌՈՒՍՉՈՒԹԻ Ի Թաղ . Խորհրդոյ
ընտրութիւնը դեռ չէ կատա-
րուած : Հին թաղականները կը
պնդեն որ պուլկարական օրէն-
քին համաձայն և կառավարա-
կան պաշտօնէի մը հսկողութեամբ
կատարուի ընտրութիւնը . տեղ-
ւոյն ժողովուրդը մեծադոյն մա-
սամբ այս հակադրական պահան-
ջին կը հակառակի իրաւամբ :
Այս խնդիրը՝ որ հին թաղական-
ներու յամառութեամբ ծանր
հանգամանք մը կ'ստանայ , տե-
ղական հայ մամուլը պիտի զբա-
ղեցնէ ի մօտոյ . բայց լաւագոյն
էր , հրապարակային ձաղկում-
ներ սկսելէ առաջ , լուիկ կար-
գադրութեան մը համար , և
համոզել թաղական աղաները թէ
իրենց ուղած ձեւով ընտրու-
թիւն կատարելը Հայ . Եկեղեց-
ւոյ անկախութիւնը այս երկրին
մէջ վտանգելու կը ծառայէ :

ՇՈՒՄԼՈՒԻ Թաղ . Խորհրդոյ
ընտրութիւնն ալ ձգձգումի դա-
տապարտուած է . Տեղւոյն յաւի-
տենական հակընդդէմ երկու
կուսակցութիւնները , իրենց
գոյութիւնը երանգաւորելու դի-
տումով , մէյ մէկ յեղափոխական
ծանօթ կուսակցութիւններու յե-
նած թաղականի և հոգաբարձուի
ընտրական պայքարին մէջ կը
փորձեն իրենց ուժերը . և այս
ստեպ ի վրաս վաղժարանին և
եկեղեցւոյն :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

ԹԻԻՐԲԻԱ

Վիեննայի քանա 16 թա-
րիւնէ աթիւթքի թեւեկապի վե-
րիւմիշ տիր :

«Իրօչակեան թապիր օլունան
էրմէնի իրթիւլալ գօմիթէօնի
մէնսուպ Էվրստատան վէ քէզա
Ամբրիկատան կէլէն 30 տան
զիյատէ մէպուսլարտան միւթէշէ-
քիլ Սօֆիատա խաֆիէն թէճէմ-
միւ օլընան գօնկէստէն տօլայը
Բօլիքիլէ քօրէսքօնտէնս պազը
թաֆուիւթ վէրիյօր :

« Էրմէնի իրթիւլալըլարը
ըսեան գալթըրմայը միւրքիւսիլ
կէօրէնէք , քօլիքիլէ քօրէսքօնտէն-
ցիմ պէյանընա նազարէն , մագ-
ոնտէրիւնէ վասըլ օլմագ իւզրէ ,
Թիւրքիւնըն պէօյիւք չէհիլիւ-
րիւնտէ անարչիւթիւք ճիւնայէթ :

լէրիւնէ թէշէպալիս իթմէք իս-
թէրլէր իմիշ :

Վիեննա կապէթաւըն չու-
պէյանաթը պիլ հագըգաթա
եազըն կէօրմէյիլ , զիւրա պիլիմ
վաթանէրվէրլէրին զայրէթի
վաթանըն խարապիլէթի իշիւն
օլմայուպ , ըլլա անըն թամիր
թէրմիւթ թանգիմի իշիւն տիր :

— Մուհարէպէ թաղմիւնաթընտան
զալմըլ օլան մէպալըլ Ռուսիա-
նըն Պապը Ալիտէն միւսթաճէլ
սուրէթտէ թալէպ իթմէքտէ օլ-
տըլընը պունտան Էվլէլիլ նիւս-
թէմիլտէ եաղմըլ ըտըգ . Չան-
նիյաթա կէօրէ , Ռուսիա պու թա-
լէպի իլէ Գարա տէնիլ տօնան-
մասըն Սթանպօլ պօղալընտան
կէշիւմէք իշիւն Սուլթանտան
միւսատէ Էլտէ իթմէք իսթէյօր :

— Սթանպօլ 12 Ապրիլ — Աֆիլը
չահանէյէ նայիլ օլան Պուլկար-
լարըն թախլիէնի տէվամ իթ-
մէքտէ տիր : Շիմիլիյէ գառար
եազըն 3000 քիշի գուրթուլտը-
լար :

— Ալպանիանըն իոեան իոէն
գաղալարընը դաթիէն թէյքիւն
վէ ասայիլի իպգա իթմէք իշիւն
Սքիւպ վալիսի Իրէկէ կիթմիշ
տիր :

— Իսլահաթմը տէվլէթլէր վէ
Պապը Ալի պէյնիւնտէ 25 Էճէն-
պի զապիթլէր իշիւն իթիւաֆ
հասըլ օլմուշ տիր :

Պու խուսուստա մուգալէլէնալմէ-
նիւն իմզալանմասը Սէլանիք իւ-
շիւնի օրտու գօմանտանը խայրի
բաշայա իհալէ օլունմըլ օլմալլէ ,
պու կիւնլէրտէ իմզալանաճա-
կէօրիւնիյօր :

— Մաթթիմիս ժանտարմասընա
թախսիս օլընաճաղ 250000 լիւր
սէնէվի պիւտէնիւն Պանգ Օթօ-
մանըն քէֆալէթի իլէ թէճէմիւն
օլընմասը Պապը Ալի Էլան գա-
պուլ իթմէմիշ իսէտէ , իքի Էլ-
շիլէրին մուէսիր խոտալարը
սայէսիւնտէ գապուլա մէճպուր
օլաճաղը մէմուլ օլընմըլ :

Մ Ո Ւ Հ Ա Ր Է Պ Ե

— «Բէթրալլօվսքի» նամ զըրհ-
լընըն Բօլթ Արթուր Էօնիւնտէ
զարգ օլմասընտան միւթէէսիր
օլան Մօսկուալը պիր զէնկիւն
թիւճար հարպիլէ նէզարէթիւնէ
կիտուպ , պիր զըրհլը եարմագ
իշիւն նէ՝ մըգտար ագճէ լաղըմ
օլտըլընը սիւալ իտէր : «Տօղուզ
միլիոն ըուպլի» ճէվապ վէրիւ-
լէր : Մէզքիւր թիւճար տէր հալ
պիր քեաղըն իւզէրիւնէ , չու սա-
թըրլարը եաղար : «Պէն իմզա
սահիպի Մօսկուալը պիր թիւճար
օլուպ , պիր զըրհլը ինչասը իշիւն
տողուզ միլիոն ըուպլի Էօնմէյի
թաահիւտ իտէրիմ : Պունու եազ-
տըլտան սօնրա չարգասընը
ալուպ տըչարը չըգար :

— Պէրլին 10 Ապրիլ — Գարա տէ-
նիլալէքի Ռուս տօնանմասընըն
Ագաաի Շարգա միւթէվէճիհէն
եօլա չըգաճաղը Բէթէնպուրի-
տան պա թէլէկապի պիւտիւրի-
յօրլար : Չանագալէտէն կէշիւք
իշիւն Թիւրքիւնըն միւսատէսի
Էլտէ իտիլէճէք զանն օլընմըլ :

— Բէթէնպուրի 11 Ապրիլ — Բէն-
մի թէլիկարաֆլարա պիւնաէն , Ապ-
րիլ 9 տա Եալու չայը իւզէրիւնտէ
սիւքիւնէթ հիւք իտէր իտիւ
Ապրիլ 8 տէ գըլալուզ ասքէր-
լէրին միւսատէմէսի Էօնասընտա
իքի Ռուս թօրլարը վասիթասը
իլէ ճարօնլըլարըն պիր գալըլը
պաթմըլ տըր ,

— Լօնտա 10 Ապրիլ — Չին տա-
խիլիտէն ալընտըլը հալաուի
իւզրէ , եէրիլ Էհալի Էվրօբալը-
լարա գարըլ ալալանմըլ օլմալլէ
պունլար գաշմայա պաշլամըլար :

— Լօնտա 10 Ապրիլ — Բուսլար-
տան գօնուլմուշ պիր չօգ թօր-
բիլլէր սէպէպի իլէ ճարօն վա-
բօրլարըն Բօրթիւրթուր լրմանը-
նա եաղալալարը միւսքիւնիլ
կէօրիւնիյօր : Պու սէպէպլէ՝ ամի-
րալ Թօկօ լիման իւզէրիւնէ հիւ-
ճիւմ իքի հաֆթա իշիւն թէճէ-
խիլ իթտի :

— Ճարօնիւնըն Սօսիալիսթ կա-
ղէթալարը մուհարէպէյէ գարըլ
եաղարագ , անր ինտանիյէթէգար
չը ատտ իտիյօրլար :

— Լօնտա 10 Ապրիլ — Թօքիտան
իշար օլընտըլը իւզրէ , Եալու
չայա եազըն վազու պուլան
միւսատէմէտէ ճարօնլըլարտան
400 քիշի Էօլիւ վէ եա Էլի
տիւշմիշ : Ռուսլարըն թէլէֆիա-
թը ալ ըմըլ :

— Լօնտա 10 Ապրիլ — Սէուլտան
Մօրնիկ քօրսալ պիւտիւրիլիւնի-
նէ պիւնաէն , ճարօնիւնըն պիրիւ-
ճի օրտուսը Եալու չայընտան
միւմանաթթալ կէշիւք Պաղաթ
Սրաւուարտըն պիր թէլէկարաթը
նա նաղարէն , 1500 ճարօնլըլար
պէօյիւք թէլէֆիաթլէ Եալու
չայընտան կէրի սիւրիւմիւշլէր :

— Բէթէնպուրի 10 Ապրիլ —
Խարպիւնտէն իշար օլընտըլը
իւզրէ , ճարօն Սթամարալ շիւքթի
Ժէնէրալ Գուրօթաթքիւնի Էօլիւմէ
մահքիւմ իթտիկի պիր իսպար-
նամէ իլէ պիւտիւրիւն տիր : Մէզ-
քիւր շիւքթի Սարը գալմըն
տիւշմանլարընա՝ Էսիլ Էվրօբա-
լըլարա գարըլ թէշիլ օլընմըլ
տըր :

— Լօնտա 10 Ապրիլ — Ճարօնիւ-
նըն սըբարիշ իթտիկի թահալէ-
պահը (ընդմիկեայ) վարօրլարը
ինկիլիլ պանտէրասը իլէ Ագասի
Շարգա հարաքէթ իտէճէքլէր :

— Բարիկ 10 Ապրիլ — Ռուսիայա
800 միլիոն ֆր . պիր իսթիլդալ
իմզալանտը Պու ճէսիմ մէպալալ
Բարիկ , Ամթիլքտամ վէ Պէրլին
պանգալարընտան վէրիլէճէք
տիր :

ՏՈՒՍԻԼԻԷ

Ֆէլամ . Բրէնա Ֆէրաիւնա
հաղրէթլէրի շէհրիմիլ իթթի-
սալընտա վազը Էվրսիւնիւրա
սէյֆիլէսիւնէ վասըլ օլմուշլար
տըր :

— Թիւհարէթ վէ Չըրաթ
նէզարէթիւնի գարալը իւզրէ ,
վարնա վէ Ռուսչուք թիւհարէթ
Օտալարը իտարէսի ալթընտա
թէրզիլիք իշիւն (պիլմէք վէ
տիքմէք) տէրահանէլէր աչըլա-
ճաղ : Սթէսիալիթ Մ . Բ . Պա-
լաղճիւլ միւտէրիս թային օ-
լընմըլ տըր : Եալանըլ ուսթա-
լա՝ վէ գալթալար տէրսլէրի
իսթի ա իտէպիլէճէքլէր :

Մ Ի Ի Թ Է Ն Է Վ Ի Թ Է

Տէֆաթլէ մուհարէպէլէրտէ
պուլընմըլ Հաւագարիւրը պիր
ալիմ եէնի պիր կիւրլէ իհտա
իթմիշ տիր . պու նէվիճատ կիւր-
լէ պիր օրտու վէ եախօտ պիր
հարպ վաբօրը իշիւնտէ բաթլա-
մասընտա պիր նէվ ըուշտըչարը
վէրմէքլէ ճիւլաղապ պուլընալա-
րը պալըլթըրըր ըմըլշէօյլէքի
մէզքիւր կիւրլէնիւն իսապէթ
իթտիկի վաբօր անը վահիտտէ
պիր ուլաու սալօնընա թահվիլ
օլընաճըլընտան , տէրունիւնտէ
պուլընալալ , պիր միւտտէթ
սօնրա ուլանտըլարտա քէնտի-
լէրիւնի սալ սէլիմ ֆագաթ տիւշ-
մանըն Էլիւնտէ պուլաճաղար
տըր : Պու եէնի կիւրլէնիւն իսթի-
մալը Էլիւր պէյն Էլ տիւլէլ գա-
նօնընտա շարթ օլընըլ իսէգան
տէօքիլմէքսիլիւն մուհա Էպէլէր
պիթէճէք տիր . զիւրա պայլըն
եէսիր տիւշէնլէր պիր տահա օ՝
մուհարէպէյէ իշթիւրաք իթմէ-
մէյի վատէ սէրպէսթ պըրագը-
լըրլար :

Պու կիւրլէի իհտա իտէն Հոն-
գարիւրը սլիմ շիմիլ ճարօնիւ
իլէ մուխապէրաթտա պուլընըր
ըմըլ :

— Աճէմ Շահընըն պու եաղըն
Աստրիւյա կիտուպ , օրատա 18
կիւն գալաճաղընը պիր Վիեննա
կապէթալը եաղըլար : Աճմիստան
օրտուսընը թանգիմ վէ թէշքիլ
իթմէք իշիւն Շահ Աստրիւյա
գապիթլէր ճէլալ իթտիլէճէք
օլմալլէ , սէյահաթը տախի պու
մագստէ մէպիլ օլմալը տըր :
— Ֆրանսա ճաւալարիւթ ըլիսի
Մ . Լուպէնիւն Բօմայը զիյարէթ
իթմէսի միւնասիպէթլէ իթալիա
Բաթիսթընտա ֆէվգէլտտէ հա-
զըրլըլար կէրիւլմիշ տըր :

Одговорникъ А. Курбетянъ

п"Всечетнищности" — Варна.